

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhiju iznaša 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Corassa 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za uvrtjenje objava u „Malom oglasniku“ plaće se za svaku riječ 2 para. Najmanja pristojba 80 p.

Per le inserzioni d'avviso nel „Notiziario d'affari“ si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im „Kleinen Anzeiger“ kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 80 h.

Izrazi svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne. Esso ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Crna Gora — Il Montenegro.

Cadevano ad uno ad uno tutti gli stati balcanici, dinanzi il furor musulmano non v'era scampo, solamente il Montenegro resistette ai colpi nemici.

Napoleone Bonaparte che colle armi soggiogò quasi tutta l'Europa, trovò conveniente di trattare diplomaticamente col principe Pietro I. Il tentativo di inimicare il principe Pietro colla Russia fallì del tutto. Pietro I. dichiarò che i Russi gli sono fratelli in tutto e che gli è destinato di vivere e morire con loro.

Il generale Marmont provò di soggiogare colle armi il Montenegro, ma si accorse ben presto che non è sì facile cosa sottomettere gli spartani slavi, i „falchi“ del Montenegro.

In questi ultimi tempi nessun popolo non diede esempio di un così impavido valore come ce lo diedero i Montenegrini.

Se i Montenegrini non fossero di nazione Serba, quindi Slava, tutta l'Europa ne avrebbe tosto riconosciuto il valore, ma ai nemici degli Slavi, è antipatica la gloria Montenegrina.

Una grande fortuna ebbero però i Montenegrini, un valido aiuto porgeva loro il fratello Russo. Già dai tempi di Pietro I. e più ancora di Caterina II. la Russia si interessava sempre del Montenegro.

Nel 1806—7 vennero i Russi a Cattaro e in uno ai Montenegrini cacciavano il terrore dell'Europa: Napoleone Bonaparte.

Fra i Croati e i Montenegrini, che in realtà è tutt'una e identica nazione, furono sempre cordiali i rapporti.

Anche nell'epoca degl' infausti dissidi croato-serbi dall'inimico fomentati, i Montenegrini venivano tenuti nel maggior conto possibile.

Quelle dure roccie erano e sono per noi qualcosa di sacro che c'impone venerazione e ci fa orgogliosi di avere sì valorosi fratelli. Quello che contribuì all'eroismo del Montenegro fu la disciplina militare dall'una e la vita patriarcale dall'altra parte, che dominavano nel Montenegro. I Montenegrini ebbero sempre i loro principi ai quali fedelmente obbedivano; la casa Petrović-Njegoš della quale è glorioso stipite l'odierno principe Nicola, governa già da 200 anni.

È una verità incontestabile che fra tutti i principi, i „gospodari“ della Crnagora, il principe Nicola acquistò dei maggiori e innumerevoli meriti che per naturale conseguenza gli crearono degli avversari.

A lungo sarebbe l'enumerare anche per sommi capi l'operato del principe Nicola. Egli ingrandì il Montenegro, gli apersa la via del mare, fondò scuole e chiese ed altre civili istituzioni.

Quando Nicola stimò necessario, ossia vide che il paese è tanto progredito, diede al suo principato la costituzione. Egli la diede senza turbolenze interne, senza quei sanguinosi moti che carpirano all'assolutismo la costituzione negli altri stati dell'Europa. L'Europa intera rimase attenta all'assistere a questa magnanima e spontanea donazione del cavalleresco principe-poeta.

In questi ultimi tempi, certa stampa amante di sensazionali scandali e non potendo ritrovarli, cerca di crearne con ambigue e bugiarde relazioni sul Montenegro, e sul suo Principe. In specie si distinguono in queste imprese di Herostro alcuni vanitosi che colla proclamazione della costituzione, giuocoforza dovettero perdere alcunchè del loro primiero potere e primiera importanza, e alcuni studenti i quali dopo aver passato qualche anno nelle università dei grandi centri dell'Europa dimenticarono lo spirito della nazione, i bisogni che essa ha, e la grande parte che hanno avuto sempre e tuttora i Montenegrini nelle questioni politiche jugoslave. Aggiungo ancora l'odio semitico contro gli slavi e tosto si comprenderà quanto maligne ed infondate sono tutte quelle pretesi crudeltà che accaddero nel Montenegro.

Continui pure la stampa avversaria nella sua deleteria azione, la valorosa nazione che per secoli e secoli resistette a ben più potenti nemici, saprà sventare tutti i perfidi piani dei nostri nemici.

NOTIZIE.

Locali.

Onorificenze.

Ieri sotto questo titolo abbiamo comunicato che S. M. l'Imperatore conferì le onorificenze al signor F. Dukić, presidente del Tribunale a Rovigno e al sig. Covaz, consigliere e dirigente il giudizio distr. a Pola.

Queste due onorificenze da un sì alto luogo, vengono in buon punto quando la camorra dal fango ove essa guazza, osa gettare le più trivili villanie ai suddetti due emeriti impiegati dei quali il tempio di Temi va superbo. Queste onorificenze sono la più bella soddisfazione al signor presidente e al sig. consigliere, per tutte le offese di cui sono capaci le ignobili anime dei loro avversari.

Il servizio di polizia.

Alla riva del mercato, numero 6, v'è il negozio d'un vecchio il quale già da parecchio tempo viene molestato dai precoci ladri che costituiscono un'aperta e brutta piaga di Pola. Quello poi che dà maggiormente a pensare si è, che l'abbandonata ragazzaglia in pieno giorno osa invadere il suo negozio e portargli via quello che le capita addosso. Il proprietario si rivolse più volte alla polizia ma tutto indarno. Gli fu risposto che la polizia non è per fare guardia al suo negozio!

Ma per Dio, dove siamo!

Robe... d'amore.

Andrea Blessich d'anni 25 in via Carducci 35, fu condannato a 24 ore d'arresto per avere schiaffeggiato la sua ex amante Maria Sillich in un diverbio con lei avuto.

L'incita.

Giovanni Stoissich, Antonio Manzin e Augusto Gasparini furono condannati a 48 ore d'arresto per avere, il primo, rubato allo zio del denaro e gli altri due per complicità.

Incauto acquisto.

Giovanni Tiengo venne condannato a 5 cor. di multa, per avere incautamente acquistato tre barili di petrolio vuoti di furtiva provenienza.

Zara.

Anche qui, come da voi a Pola, essendo il Comune nelle note mani degli avversari, sulla polizia non si può fare alcun assegno. Come venni informato da fonte sicura, col nuovo anno verrà anche qui istituita la polizia governativa con 60 uomini. E sarebbe tempo di mettere un po' d'ordine nell'anarchia che vi regna a Zara.

L'infaticabile redattore del „Pučki glas“ sig. Andrović si adopera ora con tutte le forze per istituire una „čitaonica“ per il popolo.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Pozor braćo radnici!

Svi oni koji su se upisali u „Narodnu radničku organizaciju“ a neimadu još knjižicu, mogu iste dignuti u „Narodnom Domu“ svaki dan od 6—8 u večer a u nedelju od 9—11.

Napred braćo, da vidimo koliko nas imade, te da postanemo prva radnička sila u Puli s kojom će, hoćeš nećeš, morati računati naši neprijatelji.

Poziv!

Danas u večer na 7 sati obdržati će „Konsumno Društvo u Kistanjeru“ u Tominićevoj krčmi svoju redovitu glavnu skupštinu, na koju se pozivju svi članovi društva jer se imade o važnih stvari govoriti. Odbor.

Božićni dar Družbi.

Stari je običaj darovati siromaha prigodom velikih svečanosti, osobito prigodom Božića i Nove godine.

Obraćamo se u to ime već danas svim našim čitateljima i čitateljicama, vrucim molbom da se obilnom podporom sjete „Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru“.

Siromašna je naša Družba, od nikud njoj pomoći osim od milodara. Težak mora biti boj sa jakom protivnicom, crnom „Legom“ koja je kud i kamo bogatija i danonice podpomozena od raznih javnih blagajna i sa strane Italije. Čovjeka groza hvata kad promišlja što bi se sve moralo na školskome polju u Istri učiniti, a sredstva nema.

Neka nam o tome priča Družbin odbor, koji mora žalibože na mnoge i mnoge vrucе i potrebite molbe niećno odgovoriti. Na noge dakle, osobito mi ovdje u Puli. Ovdje gdje smo u zadnje vrijeme dali toliko dokaza žilavosti proti crnim slozlim neprijateljima, pokazimo i na drugom polju kako srđca naša za domovinu biju.

Naša braća u Trstu dala su se na jućakći posao, te je u malo dana sakupljeno preko sto kruna, a do Božića ima još dana, pa će se ta svota znatno povećati. Mi koji smo tako liepo sledili braću u Trstu u „Narodnoj radničkoj organizaciji“

sledimo ih i u tome plemenitome poduzecu te se čim prije sjetimo naše Družbe.

Darove prima uredništvo „Omnibus“.

Četiri narodna dužnosti do Božića.

1. Plati ako si dužan „Omnibusu“ i „Našoj Slogi“.

2. Predplati se, ako već nisi, na te novine odnosno kupuj ih kada izlazu.

3. Upiši se u „Narodnu radničku organizaciju“.

4. Idi odmah u uredništvo „Omnibus“ pak se predbroji na „Mladi Istran“, i naručki kolektar „Jorgovan“, te se sjeti obilnom podporom Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru.

Imade ih još mnogo i mnogo narodnih dužnosti, nu mi te uvjeravamo brate da ako samo ove četiri do Božića izvršiš zahvalna će ti biti mila Istra naša.

Svačić 1908.

Bez velike predhodne buke, može dapače reći bez svake reklame stigao nam je ovaj naš stari znanač i svake godine rado dočekivani gost. U istom vanjskom ruhu, čednom dođuše ali ukusnom, dolazi nam svake jeseni, da nas podsjeti na otudjeni nam još glavni grad hrvatske Dalmacije, na potaljnjaničeni Zadar. Sjeda nas, da tamo sjedi neprijatelj našega naroda i gospoduje gradom, koji hrvatsku svijest u Zadru na silu zatomijuje i skućuje, željan uništiti ju. Nu zadarški Hrvati nedaju se. Svjedoči nam to i Svačić, koji na prvij strani javlja, da mu je čist prihod namijenjen ućećoj hrv. sirotinji u Zadru; ućećoj sirotinji hrvatskoj, toj uzdanici zadarških Hrvata. Kad i nebi Svačić svojim biranim sadržaje bio ponajbolji naš kolendar, već sama svrha njegova izlaženja obvezuje sve prave rodoljube da ga nabave.

I kad nebi „Svačić“ bila toli rodoljubna svrha, već sam raznovrsni sadržaj istoga zavrijedjuje, da si ga svaki prijatelj naše književnosti nabavi. Zadaću, koju si je zadao „Svačić“ u prvom svom tećaju prije pet godina vrši on na najpodpunije zadovoljstvo svih, pa stoga dužnost nam je, da ga svakomu najtoplije preporučimo. Ciena mu je samo K 1,20, a dobitva se u svim knjižarama. Tko ga želi izravno naručiti kod „Hrvatske knjižarnice“ u Zadru neka priloži još 30 para za poštarinu. Novac šalje se unapred, jer pošiljke pouzećem dolaze mnogo više stajati.

Razne.

Odklikovanje.

Gospodin Andrija Linardić, trgovac i posjednik u Sv. Martinu na otoku Cresu (Istra), dobio je od društva za unapredjivanje narodnih ekonomskih interesa kraljevine Dalmacije u Beću, koje društvo stoji pod pokroviteljstvom Nj. c. k. Vis. gosp. nadvojvode Franje Ferdinanda od Austrije-Este, liepu hrvatsku povelju, kojom mu se izkazuje osobita zahvalnost za uspješno sudjelovanje pri austr. izložbi u Londonu g. 1906. Predsjednik austro-londonskog izložbenog odbora, gospodin Feliks Stiansny, pripisao je g. Linardiću počastnu povelju, izdanu po c. k. trgov. ministarstvu u Beću, kojom mu se izkazuje najveće priznanje od strane odbora austrijske izložbe u Londonu za izloženo

eterično ulje od kadulje, kao vlastiti proizvod. Ta povećala povratena će sa velikom mjedom kolajnom s nadpisom :

His royal Highness the Prince of Wales - Austrian Exhibition London 1906.

Gosp. Ante Radić, vlastnik zlatarnice dragocjenarnice u Splitu, odlikovan je na izložbi u Londonu za zlatnom kolajnom za izložene zlatarije, izrađene u njegovoj narodnoj zlatarskoj radionici u Splitu.

Drago nam, što se našim ljudima daju take priznanice. Nek im one budu još većim poticalom u radu na narodno-gospodarskom polju.

Proširenje željezničke postaje u Matuljama.

Rad oko proširenja postaje u Matuljama, kod Voloskoga, započeo će se skorih dana, a završit po svoj prilici u mjesecu travnju. Zgrada će se dosta znatno proširiti, te će se u njoj sagraditi široki hodnici. Čekaonice će se prenesti u novo krilo, dočim će se na prvom katu urediti činovički stanovi. Trošak za to proširenje, iznašat će oko 150 hiljada kruna.

Iz Krka.

Hvalevrijednom inicijativom Dobrinskih posujilnice, obdržati će se dne 14. t. m. u prostorijama mjestne hrvatske čitaonice, sastanak odbornika svih posujilnica na cijelom otoku. Dnevni red je sljedeći :

1. Pogovor o ulaganju suvišnog novca.
2. Pogovor o možebitnim poduzećima.
3. Pogovor o uzgoju sposobnog činovništva.
4. Razni predlozi.

Originalno ime dala je »Prva kranjska tvornica tiesta u Ilirskoj Bistrici« osjegurati za svoje proizvode. Uzela je naime početna slova svoje tvrdke : »P. K. T. T.« koje daju, izrečene alfabetičkim naglaskom rieč : »Pekatele«. Ova se rieč prikazuje vrlo zgodnom, te će si ju svatko zapamtiti ako se sjeti imena tvrdke. Kako nam ta tvrdka probuđuje, imati će svi zamotci, zaklopnici itd, vidljivo tiskan naziv tako da ga se neće moći zamjeniti.

Gazdarice i kuharice, koje budu tražile najbolje tiesto, pitati će samo : dajte mi »Pekatele«.

Poljaci u Beču.

Glavnom zaslugom svećenika kanonika Lukaszkievicza-a ustanovilo se je u Beču društvo »Kolo Králo Sobieskiego«, kojemu je svrha osnovati pučke škole i zavišta za poljsku djecu.

Do sada je društvo osnovalo jednu trozrednu pučku školu i jedno zabavište. Osnovalo je također i pučku knjižnicu a do malo vremena će sazidati »Narodni Dom«.

Česi u Americi.

U hrvatskim novinama čitamo o jakoj trgovačkoj organizaciji naše braće Čeha u Americi, poimenece u Čikagu gdje su cieti predjeli grada Česki te se tu samo česki govori, tako te ti se pričinja da si u srcu česke, u Pragu.

Česki trgovci svojim kapitalom organizirali su narod česki u Čikagu u jaku polit. falangu, koja je uvijek spremna u svaku pol. borbu zagaziti s uspjehom. U druga českih trgovaca u Čikagu, danas je tako daleko dotjerala, da u Čikagu nastanjeni Čeh ne treba ni centa kod stranog trgovca da potroši, jer od najmanjeg zanatlije, do najvećeg tvorničara sve je u českim rukama, a kao patriote mogu svoga čovjeka i jeftino i solidno da posluže tako da mu nije potrebno drugamo ići.

Hrvatski list u Južnoj Americi.

U Rosario u Argentini, obrazovao se odbor rodoljuba, koji se bavi pripremanja za izdavanje hrvatskog lista. Ovaj će list baviti potrebama i izobrazbom naših izseljenika, te će ih držati u nekoj duše-

vnoj svezi sa domovinom. Sav čisti prihod ovog lista bit će namijenjen podpomaganju borbe za materinsku rieč. Svi oni, koji žele pripomoći ovom rodoljubnom podhvat, bilo predplatom bilo saradivanjem, neka se obrate na adresu : Braća Martinolić, Rosario de Sta. F. (Paraguay 127), Argentina.

Onima, koji sele u Ameriku.

Upozorujemo svih i svakoga, koji misle otići u Ameriku, da za sada ne polaze. Tamo je velika novčana oskudica, te su mnogi radnici zbog toga iz raznih fabrika otpušteni.

Pozor izseljenici!

Tršćansko službeno glasilo donasa ove redke, kao opomenu našim izseljenicima : Prema obavijestima ministarstva unutarnjih poslova, do malo će se u velike tražiti izseljenici seljačke ruke za Nikaragua u središnjoj Americi. Još se potanko ne pozna kraj, kamo će se odvesti narod, pa nije poznato ni ustrojstvo zemlje, ni prilike, u kojima bi se izvela ta seoba. Znade se samo toliko, da se zemlja nalazi u vrućem pojasu, te je najveći dio predjela nezdrav za Evropljane. Austrijskih podanika do sada je tamo vrlo malo. Izseljenicima je vrlo teško doći do svoga poslanictva, jer je zemlja prostrana, a putevi slabi. Treba dakle ozbiljno opomenuti naše izseljenike, da ne pristanu na ponude, da se sele u taj kraj.

Preporučamo osobito seoskoj inteligenciji, da svojim savjetom odvrati naše izseljenike od puta, ako ih je već namamio koji agent.

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj »Narodnoj Tiskari Laginja i drug.« mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša »Narodna Papirnica« za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskane potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52 a

LAVORATORIO TAPPEZZIERE in via Sissano 8 (Enrico Agolanti) assume qualsiasi lavoro anche a domicilio, a prezzi miti. 61

IZVRSTNA DOMAĆA KAPLJICA!

Podpisani javlja ovime štovanom obćinstvu i sl. posadi, da je otvorio rasprodaju na malo svojeg vlastitog domaćeć vina crnog i bielog.

Rasprodaja nalazi se na stanciji Frank, via Giovina produljena br. 75.

Crno vino litar po 64 pare
bielo " " " 80 "

Tko želi popiti dobru času domaćeć i naravnog vina, neka dodje pokušati.

PULA, mjeseca novembra 1907.

Sa štovanjem

Anton Šverko.

Grande Deposito Aceto

POLA, angolo via Sissano e via Diana presso

FRANCESCO BARBALIĆ

Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent. il litro e oltre 20 litri a 10 cent. il litro.

Veliko skladište octa (kvasine)

PULA, na uglu ulica Sissano i Diana kod

FRANA BARBALIĆA

Ciena: Do 20 litara po 12 para litar. preko 20 litara po 10 para.

Liaiment, Capslet comp.
Pala - Expeller Ancora.
All'atto dell'acquisto di questa frittura insaliva assicurata analizzata, che è reperibile in tutte le farmacie, si voglia per sempre attendere alla marca "Anor" Farmacia Dott. Richter, Praga.

Širite i kupajte „Omnibus“

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr. Odgovorni urednik: J. Kusak.

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

Ciena do 15 rieči 30 para, preko svaka rieč 2 p.

Za veće trgovačke oglase može se dobiti cjenik u našoj papirnici; jamči se za nizku cijenu.

Fino a 15 parole il prezzo è di 30 cent. e ogni parola di più 2 cent.

Per le inserzioni commerciali di più grado formato si può ritirare la tariffa nella nostra tipografia, i prezzi non temono concorrenza.

Si ricevono le inserzioni in italiano, croato e tedesco.

MOBILI usati in grande quantità vende Francesco Barbalic all'angolo delle vie Sissano e Diana. 41

POKUĆSTVA rabljena u velikoj količini prodaje F. Barbalic na uglu ulice Diana i Sissano. 41 a

Narodna Tiskara i Knjigovežnica LAGINJA i drug. prije J. Krmpotić i drug. Via Giulia br. 1. - PULA - Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:
TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANTERISKE RADNJE
SAMA IZRADUJE PEČATE
IMADE U ZALIH TISKANICE I KNJIGE ZA P. N. OBĆINE, CREVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANOVDVJETNIKE, POSUJILNICE I KONSUMNA DRUŠTVA
TROVAČKE KNJIGE, PISANKE ZA ŠKOLE, PISARSKE I RISARSKE POTREBŠTINE
PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

IVAN i NIKOLA ŽIC
PULA, Piazza Ninfea br. 1.
Časti se preporučiti p. n. općinstvu svoj jeftini cijenik vina.
Cijenik vina:
Viško crveno po 40 i 42 p.
 » bijelo » 48 » 50 »
Istarsko crveno » 32 » 36 »
 » bijelo » 36 » 38 »
Dalmatinsko crveno » 32 » 34 »
 » bijelo » 40 » 42 »
Šiler (Opollo) » 36 » 38 »
Teran » 40 p.
Osobito se preporuča crvena vina slabokrvnima. Preporučam se p. n. gostioničarima. Kod naručbe molim označiti točno naslov.

JOHANN & NIKOLAUS ŽIC
POLA, Piazza Ninfea N. 1.
Nachstehend gestatten wir uns den P. T. Publikum die aufersten Preise unserer Prima-Eigenbau-Weine zu unterbreiten.
Wir notieren:
Lissaner rot » 40 u. 4 h.
 » weiß » 48 » 50 »
Istrianer rot » 3 » 36 »
 » weiß » 36 » 38 »
Dalmatiner rot » 3 » 34 »
 » weiß » 40 » 4 »
Schiller (Opollo) » 36 » 38 »
Terrano (gerebelt) » 40 h.
Rotweine besonders für Blutarme sehr empfehlenswert. Für jeden Haushalt und Gastwirt zu empfehlen. Es wird höflichst um genaue Adresse ersucht.